

**TÌM HI UNH NG N IDUNG C B N C A LU T GIÁO D C
I H C N M 2012 CS A I, B SUNG N M 2018**

ThS. Trần Tuấn Duy^()*

Ngày 19 tháng 11 năm 2018, Quốc hội khóa XIV, kỳ họp thứ 6 đã thông qua Luật số 34/2018/QH14, sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Giáo dục nghề nghiệp (GDH) năm 2012. Luật này quy định về tổ chức, nhiệm vụ, quyền hạn của các GDH, hoạt động đào tạo, hoạt động khoa học và công nghệ, hợp tác quốc tế, bồi dưỡng trình độ và kỹ năng cho lực lượng GDH, giảng viên, người học, tài chính, tài sản của các GDH và quản lý nhà nước về GDH. Luật chính thức có hiệu lực thi hành từ ngày 01 tháng 7 năm 2019. Tác giả xin gửi lời cảm ơn nội dung của Luật này.

Câu hỏi 1: Các giáo dục nghề nghiệp là gì?

Trả lời: Các GDH là các giáo dục thực hành nghề nghiệp giáo dục quốc dân, thực hiện chức năng đào tạo các trình độ của GDH, hoạt động khoa học và công nghệ, phục vụ công nghệ (Khoản 1, Điều 4, Luật GDH).

Câu hỏi 2: Hãy cho biết sự khác nhau giữa người học và trình độ người học?

Trả lời: Theo khoản 2 và khoản 3, Điều 4, Luật GDH:

- Trình độ người học, học vị (nếu có) là các GDH đào tạo, nghiên cứu nghiệp vụ, các cơ cấu tổ chức theo quy định của Luật GDH.

Ngành là tập hợp kỹ thuật và kỹ năng chuyên môn trong phạm vi hoạt động nghề nghiệp, khoa học và công nghệ, do Bộ Giáo dục và Đào tạo thống kê, phân loại (Khoản 8, Điều 4, Luật GDH).

- Người học là các GDH đào tạo, nghiên cứu nghiệp vụ, các cơ cấu tổ chức theo quy định của Luật GDH; các nhân viên thành người học cùng thống nhất thực hiện mục tiêu, sứ mệnh, nhiệm vụ chung.

Nhân viên là tập hợp các nhóm ngành có kỹ thuật, kỹ năng chuyên môn trong phạm vi hoạt động nghề nghiệp, khoa học và công nghệ, do Thống kê Chính phủ thống kê, phân loại (Khoản 10, Điều 4, Luật GDH).

^(*) Phó Trưởng khoa Luật, Học viện Cán bộ Thành phố Hồ Chí Minh

Câu hỏi 3: Mục tiêu chung của giáo dục nghề nghiệp là gì?

Trả lời: Theo khoản 1, điều 5, Luật GD H thì GD H có mục tiêu chung là:

- Đào tạo nhân lực, nâng cao dân trí, bồi dưỡng nhân tài; nghiên cứu khoa học, công nghệ, tạo ra tri thức, sản phẩm mới, phục vụ yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội, bảo vệ môi trường, an ninh và hình phạt;

- Đào tạo nghề nghiệp có phẩm chất chính trị, đạo đức; có kỹ năng, kiến thức hành nghề nghiệp, năng lực nghiên cứu và phát triển ứng dụng khoa học và công nghệ tiên tiến vào tạo; có sức khỏe; có khả năng sáng tạo và trách nhiệm nghề nghiệp, thích nghi với môi trường làm việc; có ý thức phục vụ Nhân dân.

Câu hỏi 4: Mục tiêu của đào tạo trình độ cao đẳng, nghề nghiệp là gì?

Trả lời: Theo khoản 2, điều 5, Luật GD H thì mục tiêu của đào tạo trình độ cao đẳng, nghề nghiệp là:

- Đào tạo trình độ cao đẳng sinh viên có kỹ năng chuyên môn cơ bản, kiến thức hành thành thạo, hiểu biết các tác động của các nguyên lý, quy luật tự nhiên - xã hội trong thực tiễn và có khả năng giải quyết vấn đề thông thường thuộc ngành nghề đào tạo;

- Đào tạo trình độ nghề nghiệp sinh viên có kỹ năng chuyên môn toàn diện, nắm vững nguyên lý, quy luật tự nhiên - xã hội, có kiến thức hành cơ bản, có khả năng làm việc thực tế, sáng tạo và giải quyết vấn đề thuộc ngành nghề đào tạo.

Câu hỏi 5: Giáo dục nghề nghiệp trình độ nào?

Trả lời:

Các trình độ của GD H bao gồm trình độ nghề nghiệp, trình độ thạc sĩ và trình độ tiến sĩ (Khoản 1, điều 6, Luật GD H).

Câu hỏi 6: Hãy cho biết các hình thức đào tạo của giáo dục nghề nghiệp?

Trả lời:

Hình thức đào tạo chủ yếu của các trình độ của GD H bao gồm chính quy, vừa làm vừa học, đào tạo từ xa.

Ngoài ra, các GDH có thể cho từng giáo dục viên xuyên, cung cấp dịch vụ ào tạo, bồi dưỡng nâng cao trình độ, chuyên môn phù hợp với ngành, lĩnh vực ào tạo các sĩ theo quy định pháp luật đáp ứng nhu cầu tiếp thu tiến bộ (Khoản 2, Điều 6, Luật GDH).

Câu hỏi 7: Hãy cho biết các cấu trúc của GDH?

Trả lời: Theo khoản 1, Điều 14, Luật GDH thì các cấu trúc của GDH bao gồm:

- Hội đồng GDH, hội đồng chuyên môn;
- Hội đồng quản trị GDH, giám đốc chuyên môn; phó hội đồng quản trị GDH, phó giám đốc chuyên môn;
- Hội đồng khoa học và ào tạo; hội đồng khác (nếu có);
- Khoa, phòng chức năng, thực tiễn, tổ chức khoa học và công nghệ, tổ chức phục vụ ào tạo khác;
- Trường, phân hiệu, viện nghiên cứu, các dịch vụ, doanh nghiệp, các kinh doanh và nhân viên khác (nếu có) theo nhu cầu phát triển của GDH.

Câu hỏi 8: Hãy cho biết các cấp của GDH?

Trả lời: Theo khoản 1, Điều 15, Luật GDH thì các cấp của GDH bao gồm:

- Hội đồng GDH;
- Giám đốc GDH; phó giám đốc GDH;
- Hội đồng khoa học và ào tạo; hội đồng khác (nếu có);
- Trường GDH, viện nghiên cứu thành viên (nếu có); trường, ban chức năng, tổ chức khoa học và công nghệ, thực tiễn và tổ chức phục vụ ào tạo khác;
- Khoa, phân hiệu, viện nghiên cứu, trung tâm, các dịch vụ, doanh nghiệp, các kinh doanh và nhân viên khác (nếu có) theo nhu cầu phát triển của GDH.

Câu hỏi 9: Các nhân viên nào thành lập các GDH?

Trả lời: Theo Điều 22, Luật GDH thì thành lập các GDH cần các nhân viên sau:

- Có d án thành l p phù h p và quy ho ch m ng l i c s GD H ã c phê duy t;

- Có ch p thu n b ng v n b n c a y ban nhân dân c p t nh n i t tr s chính c a c s GD H v thành l p c s GD H và xác nh n quy n s d ng t;

- Có xác nh n v kh n ng tài chính ư t xây d ng c s GD H c a c quan có th m quy n;

- C s GD H có v n ư t n c ngoài còn ph i áp ng i u ki n khác theo quy nh c a Lu t ư t .

Sau th i h n 04 n m, k t ngày quy t nh thành l p có hi u l c, n u c s GD H không c cho phép ho t ng ào t o thì quy t nh thành l p ho c cho phép thành l p h t hi u l c.

Câu h i 10: C n nh ng i u ki n gì c s giáo d c i h c c cho phép ho t ng ào t o?

Tr l i: Theo i u 23, Lu t GD H thì c s GD H c cho phép ho t ng ào t o khi có các i u ki n sau:

- Có quy t nh thành l p ho c quy t nh cho phép thành l p;

- Có t ai, c s v t ch t, thi t b , ký túc xá sinh viên, c s ph c v giáo d c th ch t áp ng yêu c u ho t ng ào t o; a i m xây d ng b o m môi tr ng s ph m, an toàn cho ng i h c, ng i d y và ng i lao ng theo n i dung d án ã cam k t;

- Có ch ng trình ào t o, giáo trình, tài li u gi ng d y, h c t p theo quy nh;

- Có i ng gi ng viên c h u và cán b qu n lý t tiêu chu n v chuyên môn, nghi p v , v s l ng, ng b v c c u;

- Có ngu n l c tài chính theo quy nh b o m duy trì và phát tri n ho t ng c a c s GD H;

- Có quy ch t ch c và ho t ng c a c s GD H.

Sau th i h n 03 n m, k t ngày quy t nh cho phép ho t ng ào t o có hi u l c, n u c s GD H không tri n khai ho t ng ào t o thì quy t nh cho phép ho t ng ào t o h t hi u l c.

Câu hỏi 11: Các giáo dục viên có hình thức hoạt động nào trong trường học?

Trả lời: Theo điều 25, Luật GDH thì các GDH có hình thức hoạt động nào đó trong những trường học sau:

- Có hành vi gian lận hoặc thành lập hoặc cho phép thành lập, cho phép hoạt động nào;

- Không báo cáo trong các điều kiện cho phép hoạt động nào;

- Ngăn cản cho phép hoạt động nào không đúng thẩm quyền;

- Vi phạm pháp luật hoặc hình thức hoạt động.

Câu hỏi 12: Các giáo dục viên có gì khác trong trường học?

Trả lời: Theo điều 26, Luật GDH thì các GDH có sự khác biệt khi:

- Vi phạm nghiêm trọng các quy định của pháp luật;

- Hoạt động hình thức hoạt động nào đó mà không thực hiện các nguyên nhân dẫn đến hình thức;

- Mục tiêu và nội dung hoạt động trong quy định thành lập hoặc cho phép thành lập của GDH không còn phù hợp với nhu cầu phát triển kinh tế - xã hội;

- Theo yêu cầu của các cá nhân thành lập của GDH;

- Không thực hiện đúng cam kết theo dự án hoặc phê duyệt sau thời hạn 05 năm, kể từ ngày quy định thành lập hoặc cho phép thành lập có hiệu lực.

Câu hỏi 13: Các giáo dục viên có thể hiện quy định nào trong trường học?

Trả lời: Quy định là quy định của các giáo dục viên có thể xác định mục tiêu và lựa chọn cách thức thực hiện mục tiêu; tự quy định và có trách nhiệm giám sát trình độ hoạt động chuyên môn, học thuật, thực tế, nhân sự, tài chính, tài sản và hoạt động khác trên các quy định của pháp luật và những quy định của các giáo dục viên (Khoản 11, điều 4, Luật GDH).

Theo điều 32, Luật GDH thì các GDH thực hiện quy định khi:

- Đã thành lập hội đồng trường, hội đồng giáo dục; đã có công nhận từ chủ tịch tỉnh của GDH để thực hiện kiểm định chất lượng giáo dục;

- ã ban hành và t ch c th c hi n quy ch t ch c và ho t ng; quy ch tài chính; quy ch , quy trình, quy nh qu n lý n i b khác và có chính sách b o m ch t l ng áp ng tiêu chu n do Nhà n c quy nh;

- Th c hi n phân quy n t ch và trách nhi m gi i trình n t ng n v , cá nhân trong c s GD H;

- Công khai i u ki n b o m ch t l ng, k t qu ki m nh, t l sinh viên t t nghi p có vi c làm và thông tin khác theo quy nh c a pháp lu t.

Câu h i 14: i u ki n c s giáo d c i h c c m ngành ào t o?

Tr l i: Theo i u 33, Lu t GD H thì c s GD H c m ngành ào t o trình i h c, th c s , ti n s khi:

- Ngành ào t o phù h p v i nhu c u ngu n nhân l c cho phát tri n kinh t - xã h i c a a ph ng, vùng, c n c, c a t ng l nh v c b o m h i nh p qu c t ;

- Có i ng gi ng viên, cán b khoa h c c h u b o m v s l ng, ch t l ng, trình và c c u;

- Có c s v t ch t, thi t b , th vi n, giáo trình áp ng yêu c u gi ng d y, h c t p, nghiên c u;

- Có ch ng trình ào t o theo quy nh c a Lu t GD H.

Câu h i 15: Gi ng viên g m nh ng ch c danh nào?

Tr l i: Theo kho n 2, i u 54, Lu t GD H thì ch c danh gi ng viên bao g m tr gi ng, gi ng viên, gi ng viên chính, phó giáo s , giáo s .

C s GD H b nhi m ch c danh gi ng viên theo quy nh c a pháp lu t, quy ch t ch c và ho t ng, quy nh v v trí vi c làm và nhu c u s d ng c a c s GD H.

Câu h i 16: Trình c a gi ng viên c quy nh nh th nào?

Tr l i: Trình t i thi u c a ch c danh gi ng viên gi ng d y trình i h c là th c s , tr ch c danh tr gi ng; trình c a ch c danh gi ng viên gi ng d y trình th c s , ti n s là ti n s . C s GD H u tiên tuy n d ng ng i có trình ti n s làm gi ng viên; phát tri n, u ã i ng giáo s u ngành phát tri n các ngành ào t o (Kho n 3, i u 54, Lu t GD H).

Câu hỏi 17: Giảng viên có những nhiệm vụ gì?

Trả lời: Theo điều 55, Luật GD H thì giảng viên có các nhiệm vụ sau:

- Giảng dạy, phát triển chương trình đào tạo, thực hiện yêu cầu, bổ sung chương trình đào tạo.
- Nghiên cứu, phát triển ngành khoa học và chuyển giao công nghệ, bổ sung chương trình đào tạo.
- Học tập, bồi dưỡng nâng cao trình độ lý luận chính trị, chuyên môn, nghiệp vụ và phương pháp giảng dạy; tham gia hoạt động thể thao nâng cao chương trình đào tạo và nghiên cứu khoa học.
- Giữ gìn phẩm chất, uy tín, danh dự của giảng viên.
- Tôn trọng nhân cách cá nhân học sinh, tích cực công bố và ủng hộ học sinh, bổ sung các quy định, lợi ích chính đáng cá nhân học sinh.
- Tham gia quản lý và giám sát các GD H, tham gia công tác xã hội, đoàn thể và các công tác khác.

Câu hỏi 18: Xin cho biết về các hành vi giảng viên không được làm?

Trả lời: Theo điều 58, Luật GD H thì các hành vi giảng viên không được làm bao gồm:

- Xúc phạm danh dự, nhân phẩm, xâm phạm thân thể học sinh và người khác.
- Gian lận trong hoạt động đào tạo, nghiên cứu khoa học.
- Lợi dụng danh hiệu nhà giáo và hoạt động giáo dục thực hiện hành vi vi phạm pháp luật.

Câu hỏi 19: Những học tập của giáo viên học sinh có những nhiệm vụ gì?

Trả lời: Theo điều 60, Luật GD H thì học sinh có nhiệm vụ sau:

- Học tập, nghiên cứu khoa học, rèn luyện theo quy định.
- Tôn trọng giảng viên, cán bộ quản lý, viên chức và nhân viên các GD H; đoàn kết, giúp đỡ lẫn nhau trong học tập và rèn luyện.
- Tham gia lao động và hoạt động xã hội, hoạt động bảo vệ môi trường, bảo vệ an ninh, trật tự, phòng, chống tiêu cực, gian lận trong học tập và thi cử, phòng chống tệ nạn xã hội.

Câu hỏi 20: Xin cho biết về các hành vi nghiêm cấm không được làm?

Trả lời: Theo Điều 61, Luật GDH thì nghiêm cấm không được có các hành vi sau:

- Xúc phạm nhân phẩm, danh dự, xâm phạm thân thể giáo viên, cán bộ quản lý giáo dục, nhân viên, nghiêm cấm các cơ sở GDH và người khác.
- Gian lận trong học tập, kiểm tra, thi cử, tuyển sinh.
- Tham gia tấn công xã hội, gây rối an ninh trật tự trong cơ sở GDH hoặc nơi công cộng và các hành vi vi phạm pháp luật khác.
- Tổ chức hoặc tham gia các hoạt động vi phạm pháp luật./.